

КАРАР

« 16 » июль 2021ел

№ 13

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже муниципаль берәмлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклауны гамәлгә ашыру максатларында, Россия Федерациясе Бюджет кодексының 179 ст., Россия Федерациясе Жир кодексының 11,13 ст. нигезендә, "Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль законга, "Татарстан Республикасында жирле үзидарә турында" 2004 елның 28 июлдәге 45-ТРЗ номерлы Татарстан Республикасы Законына таянып, Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге Башкарма комитеты **КАРАР БИРӨ:**

1. «2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге жирләрәннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасын раслау турында» карарын кушымта нигезендә расларга.
2. Өлеге карарны Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында бастырып чыгарырга (<http://pravo.tatarstan.ru>) һәм Арча муниципаль районының рәсми сайтында урнаштыру юлы белән халыкка игълан итәргә (<http://arsk.tatarstan.ru>).
3. Өлеге карарның үтәлешен тикшереп торуну уз жаваплыгымда калдырам.

Сеже авыл жирлеге башлыгы

Хамидуллин Р.В.

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл җирлеге җирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасы

«2021-2023 елларга Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл җирлеге җирләреннән файдалану һәм аларны саклау» муниципаль программасының паспорты

Программаны эшләү өчен нигез	РФ Җир кодексы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон
Заказчы	Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл җирлеге
Программаны төп эшләүче	Сеже авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаның төп максаты	Сеже авыл җирлеге җирләрен саклау һәм алардан рациональ файдалану буенча чараларны гамәлгә ашыру
Программаның билгеләнеше	Сеже авыл җирлеге җирләрен саклау мәсьәләләрен хәл итү
Программаны гамәлгә ашыру срогы	2021-2023 еллар
Көтелгән нәтижеләр	Җирләрен саклау һәм рациональ файдалану өлкәсендә дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыру, начарайган җирләрен торгызу, халыкның экологик иминлеген һәм аның тормыш сыйфатын күтәрү
Программаны гамәлгә ашыруны тикшереп тору	Сеже авыл җирлеге Башкарма комитеты
Программаны гамәлгә ашыру механизмы	Җирләрен саклау һәм рациональ файдалану буенча җир хужаларының һәм кулланучыларның эшчәнлеген координацияләү Сеже авыл җирлеге Башкарма комитеты тарафыннан башкарыла. Программаны төгәлләштерү кирәк булган саен үткәрелә
Финанслау чыганаclarы	Программаны үтәү муниципаль берәмлек бюджеты һәм оешмалар акчалары хисабына башкарыла

1. Муниципаль программаны гамәлгә ашыру өлкәсендә төп проблемалар һәм агымдагы торышына тасвирлама

Жир-әйләнә-тирә мохитнең мәһим өлеше, аны куллану башка табигать объектлары: хайваннар, урманнар, үсемлекләр дөньясы, сулар, файдалы казылмалар һәм жир асты байлыкларының башка кыйммәтләре белән бәйле. Жирне куллану һәм саклаудан башка табигый ресурслардан файдалану мөмкин түгел. Жирнең хужасызлыгы якин киләчәктә әйләнә-тирә мохиткә зыян китерәчәк, жирнең өске катламы - туфрак жиңгерелүгә, аның химик һәм радиоактив пычрануына гына китереп калмыйча, бөтен табигать комплексының экологик начараюына да китерәчәк.

«2021 - 2023 елларга Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге жирләрненән файдалану һәм саклау» муниципаль программасы (алга таба - Программа) икътисадны ныгыту максатыннан, жир ресурсларыннан нәтижәле һәм рациональ файдалану һәм идарә итү буенча дәүләт сәясәтен гамәлгә ашыруны тәэмин итә торган жирләрдән файдалану һәм саклау өчен уңай шартлар тудыруга юнәлтелгән.

Жир фондының күбесен төрле максатларда куллану әйләнә-тирә мохит экосистемасының барлык чылбырының табигый бөтенлеген саклау буенча билгеле бер бурычлар йөкли. Табигатьтә барысы да үзара бәйләнгән. Шуңа күрә, бер буынның дәрәжәсез бозу, урманмы ул, хайваннар дөньясымы, жир экосистемасының бөтенлеге бозылуга китерә.

Жирне рациональ файдаланмау, аңа хужасыз караш аның функцияләре бозылуга, табигый үзлекләре кимүгә китерә.

Жирләрне саклау жирдән нәтижәле файдаланганда гына уңышлы булырга мөмкин.

Сеже авыл жирлеге тотрыклы социаль-иқтисади үсеш һәм анда яшәүчеләрнең имин экологик яшәеше проблемалары бүгенге этапта жирләрне саклау һәм куллану мәсьәләләрен хәл итү белән тыгыз бәйләнгән. Авыл жирлеге дәрәжәсендә жирләрне саклау һәм куллану буенча жирле проблемаларны мөстәкыйль хәл итәргә мөмкин, өстәвенә, хәзерге вакытта яшәүче кешеләр генә түгел, киләчәк буын мәнфәгатьләрендә тулы, комплекслы һәм акыллы итеп хәл итәргә мөмкин.

Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сеже авыл жирлеге территориясендә рәхсәт ителгән төрле жир кишәрлекләре бар.

Иң кыйммәтле жирләр-авыл хужалыгы билгеләнешендәге авыл хужалыгы жирләре.

Жирлек территориясендәге көтүлекләр мәдәни-техник торышы буенча, нигездә, чиста. Көтүлекләр шәхси ярдәмче хужалыклар тарафыннан файдаланыла.

Көтүлекләргә, барлык кулланучыларны да исәпкә алсак, артык зыян килмәгән. Жирлектәге барлык көтүлекләрдә дә яшел үлән күп.

Гомүмән алганда, жирләрнең экологик торышы яхшы, әмма рәхсәтсез ясалган чүплекләр әйләнә-тирә мохиткә тискәре йогынты ясый һәм экологик хәлне катлауландыра.

2. Муниципаль программаны гамәлгә ашыруның максатлары, бурычлары һәм максатчан күрсәткечләре, сроклары һәм этаплары

Жирлек территориясендә жирләрдән файдалану һәм саклау өлкәсендә муниципаль сәясәтнең төп принциплары түбәндәгеләрдән гыйбарәт: Сеже авыл жирлеге Башкарма комитеты эшчәнлегенең законлылыгы һәм ачыклыгы, хисаплылык һәм контрольлек, нәтижәлелек.

Муниципаль программаның максаты-жирләрне һәм туфракларны пычрату, юкка чыгару, начарайту, бозу һәм башка тискәре йогынты ясамау, шулай ук жирләрне рациональ файдалануны, шул исәптән авыл хужалыгы билгеләнешендәге жирләрдә туфракның уңдырышлылыгын торгызу һәм жирләрне яхшыртуны тәэмин итү.

Куелган максатларга ирешү өчен түбәндәге бурычларны хәл итү күздә тотыла:

- житештерү һәм куллану калдыклары белән эш итү өлкәсендәге эшчәнлекне оптимальләштерү;

- жирләрден файдалану һәм саклау нәтижәләгән арттыру, жирләрден рациональ файдалануны һәм саклауны оештыру;
- яшел үсентеләрне саклау һәм торгызу;
- жирләрне инвентаризацияләү.

Жирләрне инвентаризацияләү жирләрне начарайту, пычрату, чүпләү, бозу, хужалык эшчәнлегенә башка тискәре (зарарлы) йогынтысын булдырмау, максатчан кулланылмаган жир кишәрлекләренә, жирләрнең башка тасвирламаларының рөхсәт ителгәнчә файдаланылмавын ачыклау максатыннан башкарыла.

Әлеге Программаны тормышка ашыру жирдән файдалануны тәртипкә салуга, яңа жир кишәрлекләрен әйләнешкә кертүгә, авыл жирлегенә инвестицияләр җәлеп итүчәнлеген арттыруга, икътисадны үстерүгә, жирләрне нәтижәле файдалануга һәм саклауга ярдәм итәчәк.

Программа чараларын үтәү нәтижәсендә:

- 1) торак пунктларны төзекләндерү;
 - 2) жирләрнең сыйфатын яхшырту;
 - 3) жирләрне нәтижәле файдалану тәэмин ителәчәк.
- Программаны гамәлгә ашыру срогы-2021-2023 еллар.

3.Муниципаль программаның төп чаралары исемлеге

Муниципаль программа кысаларында Татарстан Республикасы Арча муниципаль районы Сежә авыл жирлеге территориясендә жирләрне саклау һәм файдалану нәтижәләгән арттыру буенча чаралар планлаштырылды.

N	Чара исеме	Финанслау (финанслау чыганагын күрсәтеп), мең сум	Башкаручы	Үтәү срогы	Җаваплы затлар
1.	Чокырларның өске катламын ныгыту	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар
2.	Гомумтаралган файдалы казылмалар карьерларына инвентаризация үткөрү. Әлеге карьерларны конкрет оешмаларга беркетү. Аларны рекультивацияләү проектларын эшләү	-	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
3.	Карьерларга рекультивация үткөрү	Оешмаларның, шәхси затларның, жирдән файдаланучыларның үз	Карьерлардан файдаланучылар	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар

		акчалары			
4.	Шәхси буаларны, башка гидротехник су объектларын ачыклау һәм әлеге корылмаларны конкрет милекчеләр тарафыннан тикшерү	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
5.	Жирдән файдалану, линия объектлары корылмалары, юл челтәре, чикләнгән файдалану җирләре, сыйфат күрсәткечләре белән җирләрнең бердәм базасын формалаштыру һәм алып бару	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	2021-2023	Башкарма комитет җитәкчесе
6.	Сеже авыл җирлеге торак пунктлар территорияләрен төзекләндерү һәм яшелләндерү _____	-	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
7.	Авыл хужалыгы җирләрен агачлар һәм куаклар, чүп үләннәре үсүдән саклау буенча чаралар үткөрү һәм зарарлы организмнардан саклау	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар
8.	Хужалык эшчәнлегенең башка тискәре (зарарлы) йогынтысына дучар ителгән җирләрне яхшырту һәм торгызуны тәэмин итү	Жирдән файдаланучыларның үз акчалары	Жирләрнең урнашу урыны буенча	Даими	Оешма җитәкчеләре, шәхси затлар
9.	Рәхсәтсез төзелеш фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе
10.	Сеже авыл җирлеге территориясендә җирләрдән файдалану тәртибен җайга сала торган норматив-хокукый актларның, шулай ук Сеже авыл җирлеге территориясендә	Финанслау таләп ителми	Авыл җирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет җитәкчесе

	жирлөрдөн файдалану тәртибен жайга сала торган башка хокукий актларның үтөлешен гамөлгә ашыру				
11.	Авыл жирлеге жир кишәрлекләренен максатчан билгеләнеше һәм рөхсәт ителгән файдалану режимының үтөлешен контрольдә тоту	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
12.	Авыл жирлеге территориясен чүп-чардан, шул исәптән рөхсәтсез чүплекләрдән арындыру буенча даими чаралар оештыру	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
13.	Су эрозиясенә дучар булган урыннарда куаклар һәм агачлар утырту, торак пунктлар эчендә ярларны ныгыту	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
14.	Авыл жирлеге территориясендә рөхсәт ителгән жир кишәрлекләреннән файдаланылмаган һәм кулланылмаган жирләрне ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
15.	Жир кишәрлегенә хокукны тиешенчә файдаланмау сәбәпле, хокукны туктату турындагы материалларны судка жиберү	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
16.	Жир кишәрлекләрен экологик хәл шактый начараюга китерә торган куллану фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе

17.	Ашламалар, агулы химикатлар һәм башка куркыныч химик яки биологик матдәләр белән эш итү кагыйдәләрен бозу нәтижәсендә туфракның уңдырышлы катламын агулау, пычрату, бозу яки юк итү фактларын ачыклау	Финанслау таләп ителми	Сеже авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
18.	Махсус шартлары булган жир кишәрлекләрен файдалануны, аларны куллануны (саклау, санитар – сак, су саклау һәм башка зоналарны) тикшереп торуну гамәлгә ашыру	Финанслау таләп ителми	Сеже авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе
19.	Жир законнарын бозу фактлары буенча материалларны РФ законнары белән каралган жаваплылыкка тарту өчен дәүләт теркәве, кадастр һәм картография федераль хезмәте идарәсенә Арча һәм Өтнә районнары буенча муниципальара бүлегенә жибәрү	Финанслау таләп ителми	Сеже авыл жирлеге Башкарма комитеты	Даими	Башкарма комитет житәкчесе